

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Windpark Eemshaven-West, provincie Groningen

Toetsingsadvies over de notitie beschouwde alternatieven

21 februari 2023 / projectnummer: 3638

1 Advies over de notitie in het kort

De provincie Groningen wil een nieuw windpark toestaan. Het plangebied ligt ten westen van de Eemshaven, vlakbij de bestaande windparken Eemsdijk en Westereems. Hiervoor zijn diverse vergunningen nodig en een nieuw provinciaal inpassingsplan. Een milieueffectrapport (MER) beschreef de milieueffecten van het windpark.¹ De provincie heeft de besluiten en het MER in het voorjaar van 2022 ter inzage gelegd en de Commissie voor de milieueffectrapportage (de Commissie) om advies gevraagd. Recente ontwikkelingen zijn aanleiding om de Commissie weer om advies te vragen.

Het eerdere inpassingsplan en MER

Het proces voor het windpark loopt al een aantal jaren. Het eerdere MER vergeleek zes inrichtingsalternatieven op hun milieueffecten. Deze alternatieven verschilden in tiphoogtes, aantallen en posities van windturbines, en bestreken twee fasen van het project. In 2021 is mede op basis van het MER een voorkeursalternatief (VKA) gekozen in samenspraak tussen provincie, gemeente en initiatiefnemers (Vattenfall, Drei Meulen BV en ECOO, hierna 'Vattenfall e.a.'). Zie figuur 1. Dit VKA zou in een eerste inpassingsplan voor fase 1 worden vastgelegd (16 turbines). De Passende beoordeling bij het inpassingsplan ging daarom ook alleen over deze fase. In een volgend inpassingsplan zou de tweede fase (8 extra turbines) van het VKA opgenomen worden.

Eerdere adviezen van de Commissie

De windturbines veroorzaken in alle inrichtingsalternatieven (fasen 1 en 2) een verstoring van vogels die buitendijks rusten en naar voedsel zoeken op het wad van Natura 2000-gebied de Waddenzee.² In eerdere adviezen signaleerde de Commissie dat in het MER hierover nog belangrijke informatie ontbrak.³ De effecten van de verstoring van enkele vogelsoorten waren in het MER en de aanvulling daarop voor alle alternatieven nog niet voldoende in beeld gebracht. Niet uitgesloten was dat de alternatieven de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebied Waddenzee zouden aantasten. De Commissie oordeelde daarom dat het MER en de aanvulling nog niet een of meer alternatieven bevatten die uitvoerbaar waren onder de natuurwetgeving. Ook fase 1 van het VKA was naar haar oordeel nog niet uitvoerbaar.⁴

Recente ontwikkelingen

De provincie heeft het besluitvormingsproces onderbroken na de terinzagelegging en eerdere adviezen van de Commissie. Ze heeft het inpassingsplan nog niet vastgesteld en de vergunningen nog niet verleend.

In het gebied voor fase 2 heeft een andere initiatiefnemer, Wintermolen, op een aantal percelen een grondpositie (zie wederom figuur 1). Deze initiatiefnemer wil ook twee windturbines bouwen in het gebied. Omdat dit initiatief volgens de provincie samenhangt met het initiatief van Vattenfall e.a., wordt nu een nieuw inpassingsplan opgesteld voor het

¹ *Milieueffectrapport Windpark Eemshaven West*, Pondera, 15 februari 2022.

² Bij laagwater foerageren vogels op het drooggevalen wad van de Waddenzee en bij hoogwater gebruiken vogels de zone parallel en direct aan de dijk in de Waddenzee om te rusten.

³ Zie de adviezen over het MER (juni 2022) en de aanvulling op het MER (augustus 2022) via [de website van de Commissie](#).

⁴ Voor fase 2 was de Passende beoordeling nog niet aan de Commissie voorgelegd, omdat het inpassingsplan en VKA alleen over fase 1 gingen.

hele gebied (fasen 1 en 2 samen). Vaststelling van een nieuw VKA voor beide fasen is nodig, net als het in beeld brengen van de milieueffecten daarvan in een nieuw MER.

De provincie heeft in een notitie (hierna 'de notitie') gesteld dat in het nieuwe MER ten opzichte van het eerdere MER geen nieuwe inrichtingsalternatieven meer in beeld gebracht hoeven te worden.⁵ Ze heeft de Commissie gevraagd om de notitie te beoordelen. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de inhoud daarvan.

Wat blijkt uit de notitie?

De notitie beschrijft dat de grondposities van Vattenfall e.a. geen belemmering waren voor het formuleren van de eerdere inrichtingsalternatieven in het MER. De grondposities speelden eerder dus ook al geen rol bij de vormgeving van de alternatieven. Volgens de notitie heeft het MER de redelijkerwijs te beschouwen alternatieven voor beide fasen vergeleken. Er is geen aanleiding om nieuwe inrichtingsalternatieven te onderzoeken. Het MER kan volgens de notitie worden gebruikt voor het nieuw te kiezen VKA en nog op te stellen inpassingsplan.

Wat is het oordeel van de Commissie?

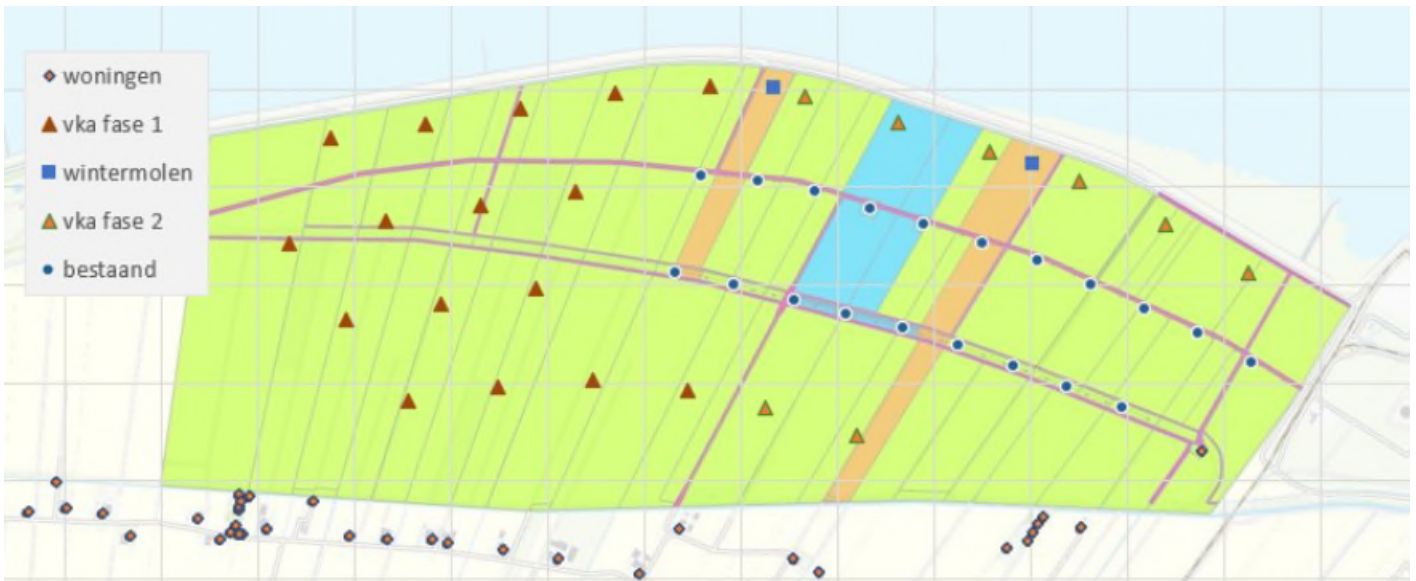
De aan de Commissie gestelde vraag is of er aanleiding is om een nieuw inrichtingsalternatief te ontwerpen vanwege de grondposities van Wintermolen. De Commissie bevestigt de conclusie in de notitie dat er vanuit milieuthema's, zoals natuur, geluid, externe veiligheid, slagschaduw en landschap, **geen nieuwe argumenten zijn om een extra inrichtingsalternatief te ontwerpen**. De grondposities van Wintermolen vormen op zichzelf geen aanleiding daartoe.

Om echter tot een VKA te komen zijn de eerdere adviezen van de Commissie, met de daarin gevraagde aanvullingen op natuur, nog steeds relevant. Van belang is dat er een of meer alternatieven in beeld zijn die zeker uitvoerbaar zijn onder de Wet natuurbescherming. De notitie geeft geen nieuwe argumenten dat er in het eerdere MER een of meer uitvoerbare alternatieven beschreven zijn. **In die zin zijn de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven nog niet in beeld**. Als de provincie bij het inpassingsplan aantoont dat het windpark in beide fasen de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Waddenzee niet aantast, of als zij de ADC-toets succesvol doorloopt⁶, dan toont ze daarmee alsnog de uitvoerbaarheid aan. De Commissie is in dat geval van oordeel dat de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven zijn beschreven.

De Commissie benadrukt verder dat een project-MER een feitelijke beschrijving van het VKA moet bevatten. Het moet bovendien de belangrijkste milieumotieven voor de keuze voor het VKA beschrijven en de milieueffecten van het VKA moeten duidelijk zijn. Dit zijn wettelijke inhoudsvereisten. **Ook in die zin behoeft het MER nog aanpassing voordat de provincie het aan het nieuwe inpassingsplan ten grondslag kan leggen**.

⁵ *Analyse en beoordeling bandbreedte alternatieven MER Windpark Eemshaven-West*, provincie Groningen, 16 januari 2023.

⁶ De ADC-toets bestaat op grond van artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming uit de volgende vragen: A: is er een alternatieve oplossing voorhanden? D: dient de activiteit een dwingende reden van groot algemeen belang? C: zijn compenserende maatregelen mogelijk om de gevolgen teniet te doen?

Figuur 1: Fase 1 van het oorspronkelijke VKA, en een voorstel voor de beoogde windturbines van fase 2 van Vattenfall e.a. (oranje driehoekjes) en van Wintermolen (blauwe vierkantjes) en de grondposities van Wintermolen (lichtbruin), in de notitie reeds aangemerkt als VKA fase 2 (bron: notitie).

Aanleiding MER

Om in de provincie Groningen een windpark mogelijk te maken zijn diverse besluiten nodig, waaronder een nieuw provinciaal inpassingsplan, een omgevingsvergunning voor de activiteiten 'milieu' en 'bouwen', een vergunning en ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming en een watervergunning. De oprichting van een windturbinepark is opgenomen in categorieën C22.2 en D22.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage, de winning van delfstoffen uit de landbodem (ontgronding) in categorie D16.1 en het onttrekken van grondwater in D15.2.

Voor Windpark Eemshaven-West geldt in ieder geval een verplichting om een plan-MER te maken voor het inpassingsplan. Over de project-m.e.r.-plicht geeft de notitie geen uitsluitel. Bij minder dan 20 windturbines geldt de verplichting om een project-m.e.r.-beoordeling uit te voeren voor de omgevingsvergunning; bij 20 windturbines of meer geldt de verplichting om direct een project-MER op te stellen.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval onder andere Provinciale Staten van de provincie Groningen – besluit over het windpark Eemshaven-West.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer [3638](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep op 16 mei 2022 het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Peter van der Boom MA

drs. Martin Poot

mr. Roel Sillevius Smitt (secretaris)

ing. Caspar Slijpen

Marja van der Tas (voorzitter)

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Een provinciaal inpassingsplan, een omgevingsvergunning, een vergunning en ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming en een watervergunning.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de oprichting van een windturbinepark (categorie D22.2), de winning van delfstoffen uit de landbodem (ontgronding, categorie D16.1) en het onttrekken van grondwater (categorie D15.2). Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom is een gecombineerd plan-/project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluiten

Provinciale Staten van de provincie Groningen (inpassingsplan), Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen (omgevingsvergunning, natuurvergunning en ontheffing) en het dagelijks bestuur van het waterschap Noorderzijlvest (watervergunning).

Bevoegd gezag m.e.r.-procedure

Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3638](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

